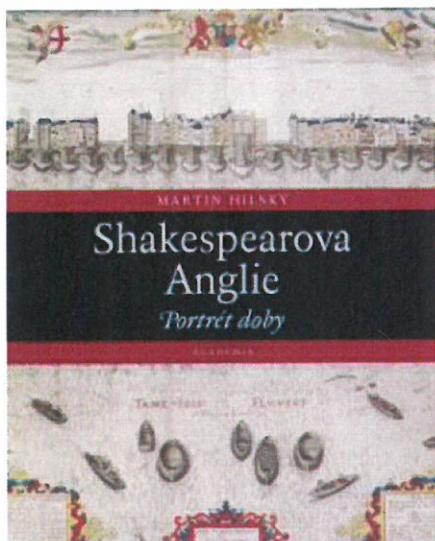

Laudatio

Martin Hilský, Shakespearova Anglie. Portrét doby, Academia 2020

Profesora Hilského není jistě třeba příliš představovat – učinil to sám s nepřekonatelnou bravurou svým překladem kompletního Shakespearova díla, ověřeným mnoha cenami i všeobecným uznáním. V uplynulém roce svou práci korunoval tímto barvitým obrazem Anglie na přelomu 16. a 17. století, přepestrou mozaikou předkládající užaslému čtenáři sofistikovaný pohled do nitra ostrovního království, jeho obyvatel, jejich každodenních i svátečních obyčejů, kultury, jazyka, víry i pochybností etc. etc.

Martin Hilský není historik – a to je dobře. O tudorovské, alžbětinské i raně Stuartovské Anglii vyšly v Británii i u nás stohy knih z per historiků; samozřejmě totéž ale platí o literárněvědných a teatrologických publikacích zasvěcených Williamu Shakespearovi. Hilský vytvořil spis odlišný, naprosto jedinečný – inspirovaný výpovědí velkého dramatika, jenž přináší ve svých hrách, trochu „v druhém plánu“ nepřeborné množství dokladů o běhu života i problémech své doby. Ostatně tuto skutečnost dokládá Hilský v jednotlivých kapitolkách své knihy konkrétními citáty. Jen na okraj se sluší připomenout, že Martin Hilský zná pochopitelně i četnou jinou dobovou literaturu. Při četbě Hilského Shakespearovy Anglie čtenář nabude oprávněného dojmu, že autor je nejen vynikajícím znalcem Shakespearova díla, ale že právě díky tomu pronikl do doby samé mnohem hlouběji, než by se to mohlo podařit studiem stovek učených traktátů, že Shakespearova Anglie se stala i Anglií Martina Hilského...

Hilský uvádí, že k psaní této knihy přistoupil vlastně se záměrem, rozšířit úvodní studii k soubornému vydání překladů, kde se na delší text už nedostalo prostoru. Podařilo se mu to znamenitě. Jen těžko by bylo možné nalézt jen jediný chybějící aspekt lidského života (i smrti), záležitostí ryze člověčích, ba „nízkých“ (dočteme se nejen o stravování, oblékání, prostředcích umocňujících ženskou krásu, zábavách, ale také o nočnicích a záchodech). Před našimi zraky defiluje celá tehdejší ostrovní společnost, počínaje králi a královnami a konče „lidmi na okraji“, tuláky, cikány (Romy), zloději a vrahy, či vědmami a čarodějnicemi. A také spatříme zrod divadla – o vznik stálých scén se svým způsobem zasloužil zákon zakazující potulku. A vedle toho se autor věnuje citům a pocitům (smích, pláč, láska), různým druhům imaginace i záležitostem transcendentním, Bohu (i ďáblům), víře a náboženství i nesmiřitelnému souboji konfesí. Objemná kniha (celkem 765 s.) je encyklopedií sui generis, ovšem encyklopedií nesloužící jen ke studiu, ale i k napínavému čtení.

Snad nejvíce mne zaujal výklad o dvou počinech, které nejvíce ovlivnily moderní angličtinu: jednak to byla anglická verze Bible krále Jakuba I. a pak první vydání Shakespearových dramatických kusů. Přitom Oxfordský slovník anglického jazyka cituje Shakespeara ještě častěji, než onu zmíněnou Bibli.

Jsem si vědomá, že stručné laudatio nemůže ani nejmenším postihnout mnohorozměrné Hilského dílo. Doporučuji jediné: knihu zakoupit a pak se jen ponořit do četby, která čtenáře naprosto pohltí. A poděkovat nakladatelství Academia za vydání tohoto pozoruhodného textu.

doc. PhDr. Ivana Čornejová, CSc.